

ADRIENNE VON SPEYR

TRIUMFUL IUBIRII

**Meditație asupra *Epistolei către Romani*
a Sfântului Apostol Pavel, capitolul 8**

Prefață de
HANS URS VON BALTHASAR

Traducerea de
Pr. Liviu Narcis Mătieș

Galaxia Gutenberg
2026

CUPRINS

PREFAȚĂ.....	7
I. DESPĂRȚIREA	11
II. MOȘTENIREA	43
III. SPERANȚA	59
IV. CONVINGEREA.....	83

PREFAȚĂ

Capitolul al optulea al *Scrisorii sfântului apostol Paul către Romani* este un punct culminant atât de strălucitor și puternic răsunător în marea simfonie a operei pauline, încât ne este îngăduit să lăsăm mesajul său să acționeze asupra noastră chiar și desprins din contextul scrisorii. O astfel de desprindere a unor părți din Scriptură - așa cum Biserica o practică în mod constant în liturgia și predicarea sa - ne amintește mai puternic că, oricâtă legătură orizontală ar exista în plan omenesc și istoric, Cuvântul lui Dumnezeu pătrunde totuși, în orice loc, vertical din cer și trebuie primit de om fără rezerve și fără refugii, în goliciunea inimii.

Acest capitol vorbește despre victoria definitivă a iubirii lui Dumnezeu Tatăl prin Cristos, în Duhul Sfânt, în credincioșii uniți în Biserică, frații și împreună-moștenitorii Fiului, prin care totodată întreaga creație - care strigă după răscumpărare - ajunge la libertatea ei ultimă. Nimic nu poate tulbura extinderea de neoprit a acestei biruințe, nimic nu poate împiedica mersul acestei procesiuni triumfale. Este imposibil să-l contrazici pe sfântul Paul prin concepte restrictive; aici, predicarea sa are caracterul unei totalități neîngrădite și progresive. Neînțelegerea acestui fapt a fost de asemenea greșeala acelor eretici care, pornind de la o doctrină nebiblică a predestinării ce pune oamenii unii împotriva altora, au vrut să găsească în versetele de încheiere o confirmare a certitudinii lor subiective de mântuire. Adrienne von

Speyr evită acest pericol, așa cum a evitat și pericolul de a restrânge cuvintele apostolului din exterior; ea rămâne, potrivit obișnuinței ei statornice, în interiorul obiectivității pure și neprefăcute a operei de mântuire și a extinderii acesteia. De aceea, își interzice să înțeleagă noțiunea de alegere altfel decât într-o formă istoric-mântuitoare, adică obligatorie și misionară - formă care, după ea, este sensul biblic, deja prezent în Vechiul Testament și în special în gândirea paulină și ioaneică, a misterului alegerii.

Redau din lucrări nepublicate ale autoarei un pasaj care aparține acestui context: „Când Paul vorbește despre cei aleși, el are în vedere anumiți oameni. Imaginea ucenicilor care l-au urmat pe Domnul îi stă înaintea ochilor: ei sunt tipul, exemplul; asupra lor cade lumina centrală. Faptul că această lumină trece de la ei la ceilalți, ba chiar că este purtată prin ei către ceilalți, este un adevăr nou, care nu este exclus din primul, ci inclus în el. Însă la început este vorba despre un Petru, un Ioan, și nu despre un Zebedeu, chiar dacă acesta se află aproape de cercul luminii. Numărul în sine este taina Fiului. S-ar putea ca Tatăl să aibă în vedere «mulți», și că - omenește vorbind - s-ar lăsa surprins de lucrarea Fiului, care îi cheamă pe «toți». Mica sfântă Tereza «a ales totul» atunci când i s-a oferit un coș cu lucruri din care să aleagă. Ea nu a ales doar ce era frumos, ci și ceea ce era neatrăgător. Tereza nu face decât să urmeze ceea ce a fost cea mai lăuntrică atitudine a Fiului Omului: el a fost cel dintâi care «a ales totul», chiar și pe ultimul om

care zăcea în coșul creației, poate de nerecunoscut din cauza păcatului și totuși frumos, pentru că Tatăl l-a creat.” Nu este treaba noastră să fixăm prin decizii preliminare lucrarea tainică a Fiului. Însă acolo unde razele soarelui harului se revarsă cu putere copleșitoare, nu trebuie, dintr-o falsă rușine, să ne întoarcem fața, ci, cu reverență și recunoștință, să ne plecăm înaintea Celui dăruit.

În această epocă, care s-a îndrăgostit de întunericul omului, creștinului nu-i este nimic mai necesar decât curajul de a urma lumina divină. Și, în aceeași epocă, care caută să impună o totalitate a lumii închise, acest ideal urmărit în zadar trebuie depășit de totalitatea cu totul diferită și triumfătoare a mântuirii. În contrast cu chipul vremii se dezvăluie - cu orizonturi mai largi decât s-au arătat poate vreodată - cât de nemăsurate sunt harurile lui Dumnezeu.

Hans Urs von Balthasar

Mai 1933

I. DESPĂRȚIREA

8,1: „Acum deci nu este nicio condamnare pentru cei care sunt în Cristos Isus.”

Acum desemnează momentul din care Noul iese la iveală. Nu timid, nu pe furiș, nu întâmplător. Este prezent cu puterea unui izvor proaspăt, cu necondiționarea unui adevăr desăvârșit, curgător, revărsător. Cu prospețimea unui prezent abia născut. Dar și cu experiența și siguranța unui „acum” care cunoaște biruința, care lasă în urmă, care pune capăt. În acest sfârșit stă începutul. Iar începutul înseamnă că *nu mai este nicio condamnare*. Totul a fost șters. Desigur, „acum” cuprinde o legătură cu un trecut, pentru a-l gestiona în cadrul a ceea ce este nou. Experiența a ceea ce a fost rămâne pe deplin prezentă, pentru a-i face loc, în întregime, noului adevăr. În procesul de a fi devorată, ea este folosită pentru a grăbi nașterea clipei noi. Iar ivirea clipei este asemenea răsăritului soarelui, atunci când noaptea a trecut; ea *se află* la sfârșit pentru că vine soarele, trecutul *se află* la sfârșit pentru că este aici „acum”-ul, experiența s-a confundat, pentru că acum începe Noul. Ea a intrat în acest „acum” prezent. Schela este demontată, astfel încât contururile noii case să fie pe deplin vizibile; casa este suficient de puternică pentru a sta fără schelă.

Acum nu este nicio condamnare, nimic reprobabil, nimic care să dea prilej de mustrare, de îndoială sau de ezitare întemeiată, pentru că există un adevăr care le

întreacă pe toate celelalte adevăruri: Cristos. Adevărul Cristos. Iar cine este *în* El este în adevăr, nu este con-
testat de ceea ce este în afară, nu poate fi nimicuit, nu
poate fi redus la tăcere, nu poate fi înlocuit de nimic, nu
poate fi diminuat, nu poate fi considerat ca ceva secun-
dar. Cine este *în Cristos Isus* este în izvor, este în adevăr.
Este copleșit de el, format de el, hrănit de el. Atâta
vreme cât nu a fost în el, omul era ceva neînsemnat: ceva
care poate se veștejea, se consuma, murea. Ființa sa era
lipsită de esență; ceea ce făcea nu era făcut în adevăr, iar
privit din perspectiva adevărului, era vrednic de dispreț
și nu putea fi socotit bun și autentic. Acum însă, în cel
credincios, totul este bun și autentic, pentru că se odih-
nește în lumină, în adevăr. El este reînnoit, iar această
reînnoire este aceea a iubirii. Reînnoirea nu se petrece
astfel încât, din pricina transformării, omul să nu mai
poată fi recunoscut - ca și cum astăzi ar fi de necomparat
cu ceea ce va fi mâine. „Astăzi” și „mâine” se întâlnesc
în „acum”. Numai „ieri” rămâne în urmă; ceea ce era
condamnat se află departe, ca o haină pe care ai dat-o
jos, o piele care nu mai este folosită; ca ceva ce odinioară
stătea sub judecată, dar care acum nu mai are drept de
existență; ca ceva ce credinciosul a socotit cândva al său,
dar pe care între timp l-a recunoscut ca fiind greșit și
fals și cu care nu mai are nimic de-a face. În „acum”
există un sfârșit - sfârșitul a ceea ce a fost. Dar neîmpli-
nirea omului nou în Domnul arată că granițele s-au mu-
tat: nu mai este omul cel care caută o lege oarecare în
care să trăiască, un adevăr după care să se orienteze, o

direcție în care să pornească; ci i s-a indicat un loc - locul unde Domnul îl așteaptă. Ca și cum Cristos ar sta cu brațele întinse, gata să-l strângă la piept, să-i dăruiască locul de cinste al ucenicului iubit, să-l tragă acolo de unde Cristos poate începe ceva cu el. Domnul nu vrea să-l folosească doar ca să termine cu el, nu caută să inventeze noi obiceiuri sau o nouă lege pentru a da un cadru potrivit acestui neputincios; Domnul îl vrea pentru că l-a făcut parte din adevărul său. Pentru că l-a primit în el, în ocrotirea propriei sale ființe. Omul are acum un cămin, un loc din care, împreună cu Cristos, poate să împlinească ceea ce l-a chemat să facă. Iar Domnul nu caută să-l slăbească, nici să-i atenueze eficacitatea; el Nu ține cu tot dinadinsul la dreptul său și nici la a sublinia mereu distanța dintre Dumnezeu și om, dând omului în credință o nesiguranță cu privire la propriile sale fapte. El îl lasă să ia parte, fără măsură, la lucrarea sa de Răscumpărător, la acțiunea și ființa sa. Pentru că, fiind Cristos însuși locul, orice măsură cade. Cine ar putea să-l măsoare pe Domnul, să-l cântărească, să împartă lucrarea lui în părți numărabile? Când Fiul, în revelarea lui Dumnezeu Treime, se arată pe pământ, el spune, în mod definitiv, cuvinte mărețe și nemărginite: „Cine m-a văzut pe mine l-a văzut pe Tatăl”. Însuși începutul său este negarea oricărei măsuri limitative. Este subliniat ceea ce este comun, ceea ce există, iar Treimea este prezentată în unitate. Și astfel se petrece ceva asemănător cu omul care este în Cristos. Câtă vreme era în el ceva reprobabil, era necesar să se măsoare și să se pună

granițe; evaluarea nu era doar necesară, ci o poruncă strictă. Acum însă el poate fi în Domnul, iar „ființarea” înseamnă a rămâne și a dăinui. „Ființarea” este ceva cu totul nou. Cine ar putea măsura Ființa veșnică prin trecerea sa prin timpul pieritor? Cine ar putea prinde lungimea veșniciei prin numărarea zilelor, a vremurilor, a perioadelor? Astfel, simțul față de ceea ce este de condamnat și adevărul despre ceea ce este reprobabil a trecut, căci în Cristos Isus este loc pentru orice - dar nu pentru păcat.

8,2: „Căci legea Duhului vieții în Cristos Isus te-a eliberat de legea păcatului și a morții.”

„Acum” -ul din versetul anterior strălucește încă o dată. Momentul este altul. A existat o lege care avea ca urmare moartea - legea care ducea spre moarte, pentru că păcatul era factorul determinant și singurul rămas vizibil. Păcatul și moartea sunt una încă din vremea primei căderi în păcat. Păcatul se varsă în moarte, iar legea era expresia legăturii lor firești. Când apostolul vorbește despre aceasta, cei ai lui înțeleg că ei cunosc această lege, că au fost sub ea, că pentru ei era ceva de la sine înțeles și avea o logică obligatorie. Iar acum, el spune despre sine că este liber de această lege. Ei îl cunosc, îi cunosc trecutul, îi sunt apropiați. Acest om, pe care îl cunosc, stă dincolo de lege, în libertatea celui care a biruit. Și biruința lui s-a petrecut în cadrul unei legi noi, o *lege a Duhului* - atât de puternică, încât de la început